

Les cent karmas

ལས་བརྒྱ་ཐམས་པ།

Les cent karmas

Cinquième feuillet

བཅུ་པོ་ལྔ་པ།

Cinquième feuillet

Partie Deux

Les quatre histoires de chariots

L'histoire de Insondable

L'histoire de Gopā

L'histoire de Keśinī

L'histoire de Couleur-de-Lotus

Le boucher

L'histoire de Doré

Les vachers

Le groupe d'amis

L'histoire de Abhaya

L'histoire de Lac-de-Joyaux

L'histoire de Aimé-de-Richesse

Les deux ours

Le petit bossu

La bête

སྒྲིམ་ནི། ཤིང་རྩ་བཞི་དང་སྐྱམ་ <«གཡུང་»ལེ་»སྐམ།> ཐོ་དང་། ། ས་འཚོ་སྐྱེ་ལྔ་པ་མད་མའི་ <«ལེ་»ལེ་»ལེ།> མདོག་ ། ཤན་ <«གཡུང་»ཤན།> བ་གསེར་མདོག་བ་[52b]ལང་
ཇི། ། མཛའ་སྡེ་འཛིགས་མེད་དབྱིག་མཚོ་དང་། ། དབྱིག་དགའ་དང་ནི་དོམ་གཉིས་དང་། ། སྐྱར་རྒྱུང་དང་ནི་ཐ་མ་སྤྲིན། །

Le résumé (lit. la somme) : les quatre chariots, « Insondable », « Gopā », « Keśinī », « Couleur-de-Lotus », le boucher, « Doré », les vachers, le groupe d'amis, « Abhaya », « Lac-de-Joyaux », « Aimé-de-Richesse », les deux ours, le petit bossu et pour finir : la bête.

Des quatre histoires de chariots,

ཤིང་རྩ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །

Parmi les histoires des quatre chariots :

Le premier chariot

ཤིང་རྩ་དང་ཐོ་ནི།

Le premier chariot

སྐྱེད་གཞི་མཉམ་། རུ་ཡོད་པ་ན་བཞུགས་ཏེ།
 Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

དེའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ <«གཡུང་»«ལི་»«ལེ་»«རྩུང་»«ཚོ་»«ཞོལ་»-ཞིག> མཚན་སྒྲིན་བྱེད་པར་འདོད་དེ་

ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ནས་

མཉན་དུ་ཡོད་པར་སོང་ངོ་། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་སྤྱི་ཤེས་ཐབས་དང་ཚུལ་གྱིས་གསལ་ཏེ།

ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་

མཉན་དུ་ཡོད་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པ་དང་།

དེ་དགའ་བ་སྐྱེས་ནས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྐྱོར་ བ་བྱས་ཏེ་

s'en alla.

དེའི་སྐྱབས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་འཇུག་པ་མཛད་དེ།

Chaque fois qu'un sourire s'esquisse sur le visage d'un Bienheureux Bouddha, naturellement, des rayons de lumière bleus, jaunes, rouges et blancs sont émis de sa bouche. Certains s'orientent vers le bas, d'autres vers le haut. Ceux qui se dirigent vers le bas vont chez les êtres infernaux de Résurrections, Lignes-Noires, Réunion-et-Écrasement, Pleurs-et-Hurlements, Grands-Pleurs-et-Hurlements, Brûlant, Extrêmement-Brûlant, Tourments-Insurpassables, Couvert-de-Cloques, Cloques-Éclatées, Dents-qui-Claquent, Lamentations, Quel-Froid, Fendu-comme-un-Lotus-Bleu, Fendu-comme-un-Lotus, Fendu-comme-un-Grand-Lotus. Ils rafraîchissent les êtres des enfers chauds quand ils les touchent. Ils réchauffent de même les êtres des enfers froids. Ainsi sont soulagées leurs souffrances

འདིན་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གང་གི་ཆོ་འཕྲིམ་པ་མཇོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ།

ceci, quand les Bienheureux Bouddhas sourient, [c'est] la nature [des sourires] que

དེའི་ཚེ་ཞལ་ནས་འདྲ་ཐེང་སྒྲོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་བྱུང་ནས་

à ces moments, des rayons de lumière bleus, jaunes, rouges et blancs
sont émis de sa bouche et

ལ་ཅིག་ནི་འོག་དུ་འགྲོ་འོ།

certains vont vers le bas.

ལ་ཅིག་ནི་ཕྱི་དུ་འགྲོ་འོ།

Certains vont vers le haut.

འོག་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། བསྐྱུས་འཛུམས་དང་། རྩ་འབྲེད་དང་། རྩ་འབྲེད་ཆེན་པོ་དང་། ཚ་བ་

དང་། རབ་རྩ་ཚ་བ་དང་། མནར་མེད་པ་དང་། རྩ་བྱར་ཅན་དང་། རྩ་བྱར་རྩོལ་དང་། སོ་གསལ་གསལ་པ་^{<«གཡུང་»«ལེ་»-པ།>} དང་། གྱི་རྩ་བྱར་བ་དང་། ལ་རྩ་བྱར་བ་

དང་། ལྷུན་པལ་ལྷུར་གསལ་པ་དང་། བད་མ་ལྷུར་གསལ་པ་དང་། བད་མ་ལྷུར་གསལ་པ་ཆེན་པོར་སོང་ནས།

Ceux qui vont vers le bas vont chez les êtres infernaux de
Résurrections, Lignes-Noires, Réunion-et-Écrasement, Pleurs-et-
Hurlements, Grands-Pleurs-et-Hurlements, Brûlant, Extrêmement-
Brûlant, Tourments-Insurpassables, Couvert-de-Cloques, Cloques-
Éclatées, Dents-qui-Claquent, Lamentations, Quel-Froid, Fendu-comme-
un-Lotus-Bleu, Fendu-comme-un-Lotus, Fendu-comme-un-Grand-Lotus et

ཚ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དུ་^{<«གཡུང་»«ལེ་»«ལེ་»«རྩར་»«ཙོ་»«ཞོལ་»-བྱ།>} ཞི་བ་སེལ་བར་གྱུར་ཏེ་

ils rafraîchissent les êtres des enfers chauds et
འབབ་པོ།

ils les touchent (lit. tombent).

གང་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གང་^{<«གཡུང་»-གང་།>} ཡིན་པ་དེ་དག་དུ་ནི་སྤོ་བར་གྱུར་ཏེ་

Ils réchauffent les être des enfers froids et

འབབ་པོ།

ils les touchent (lit. tombent).

དེས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་གཞོན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཅུ་ཞེལ་བར་གྱུར་ཏེ་^{<«ལེ་»«རྩར་»«ཙོ་»«ཞོལ་»འབྱར་ཞི། «ལེ་»ལྱུར་ཞི།>||}

Ensuite, les souffrances particulières de ces êtres sont amenuisées.

« Que se passe-t-il ? se demandent ces êtres. Serions-nous morts ? Serions-nous nés
ailleurs ? » Alors, le Bienheureux Bouddha leur fait voir une émanation afin qu'ils
ressentent de la dévotion. Ils la voient et pensent : « Hé ! Nous ne sommes ni morts ni
nés ailleurs. C'est cet être que nous voyons pour la première fois qui a soulagé nos
souffrances par sa présence. » La joie parfaite qu'ils ressentent à l'égard de cette
émanation épuise les actions qui les avaient tirés vers les mondes infernaux, qu'ils
quittent pour naître chez les dieux ou les hommes, où ils pourront appréhender les
vérités./

དེ་ནས་དེ་དག་འདི་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཏེ།

Ensuite, ils pensent ceci : «

གྲུ་

Hé !

ཅི་

^{<«གཡུང་»ཆེ། «ལེ་»ཐི།>}

Qu' [en est-il] ?

བདག་ཅག་འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་སམ་

Sommes-nous morts et partis de cet endroit ?

འོན་ཏེ་གཞན་དུ་སྐྱེས་སམ་སྐྱེས་མོ།

Ou bien sommes-nous nés ailleurs ? »

དེ་ནས་དེ་དག་དད་པ་བསྐྱེད་^{<«གཡུང་»ཐྱེད།>} པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱལ་པ་འབྱེད་^{<«ཙོ་»འབྱེད།>} བར་མཛའ་དེ་^{<«གཡུང་»«ལེ་»«ལེ་»«རྩར་»«ཙོ་»«ཞོལ་»དེ།>}

Ensuite, pour développer leur dévotion, le Bienheureux émet une
émanation et

Ceux qui vont vers le haut vont chez les dieux des Quatre Grands Rois, ceux du monde des Trente-Trois, ceux de Sans-Affrontement, ceux de Tuṣita, ceux de Délices-des-Productions, ceux de Appropriation-des-Productions-d'Autrui, ceux du monde de Brahmā, ceux des Prêtres-de-Brahmā, ceux de Grand-Brahmā, ceux de Lueur, ceux de Lumière-Infinie, ceux de Lumière-Claire, ceux de Petite-Vertu, ceux de Vertu-Infinie, ceux de Vertu-Étendue, ceux de Sans-Nuages, ceux de Naissance-des-Vertus, ceux de Grands-Fruits, ceux de Sans-Grandeur, ceux de Sans-Affliction, ceux de Vision-Excellente, ceux de Vision-Inouïe, et jusqu'à chez ceux de Culminant et

མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་སྒྲ་སྒྲིགས་སོ། <«ཞེས་»སྒྲིག་གོ།>

font résonner les sons de l'impermanence, de la douleur, de l'absence d'existence et de l'absence de moi.

Deux versets sont aussi proclamés :

/Faites l'effort de vous retirer du monde ;

Appliquez l'enseignement du Bouddha.

Comme un éléphant dans une hutte d'argile,

Détruisez les troupes du seigneur de la mort./

/Celui qui, pratique avec soin

Vinaya, le noble Dharma,

Abandonne la roue des naissances,

Puis épuise toutes les souffrances./

ཆོག་སྒྲ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱང་རྫོད་ <«གཡང་»«འི་»«སྤར་»«ཚོ་»«ཁྱུ་»བརྗོད།> པར་བྱེད་དེ།

Deux versets sont aussi proclamés :

རེས་པར་འབྱུང་བ་བརྩམ་པར་གྱིས། །

Faites les efforts pour vous retirer du monde.

སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་སྦྱར་ <«གཡང་»«འི་»སྦྱར།> པར་གྱིས། །

Appliquez l'enseignement du Bouddha.

འདས་བྱའི་བྱིས་ལ་གྲང་ཆེན་བཞིན། ། འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོན་པར་གྱིས། །

Comme un éléphant dans une maison en argile, détruisez les armées (lit. groupes) du seigneur de la mort.

གང་ཞིག་ཆོས་འདུལ་འདི་ཉིད་ལ། ། བག་ཡོད་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ། སྒྲིབ་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །

Celui qui pratique (lit. se conduit) avec soin ce Dharma du Vinaya, abandonnera la roue des naissances et

སྒྱུག་བསྐྱེད་ཐད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་

épuisera les souffrances,

རྫོད་ <«གཡང་»«འི་»«སྤར་»«ཁྱུ་»བརྗོད།> པར་བྱེད་དོ། །

fut-il proclamé.

Ainsi, ces rayons de lumière font le tour du trichiliocosme et reviennent vers le Bienheureux. S'il a l'intention de révéler des actions passées, ils disparaissent par l'arrière du Bienheureux. S'il a l'intention de révéler des actions futures, ils disparaissent par l'avant de son corps. S'il a l'intention de révéler une naissance dans les enfers, ils disparaissent dans ses plantes des pieds. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les animaux, ils disparaissent dans ses talons. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les esprits affamés, ils disparaissent dans ses gros orteils. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les humains, ils disparaissent dans ses deux genoux. S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel établi par la force, ils disparaissent dans la paume de sa main gauche. S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel, ils disparaissent dans la paume de sa main droite. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les dieux, ils disparaissent dans son nombril. S'il a l'intention de révéler un éveil des auditeurs, ils disparaissent dans sa bouche. S'il a l'intention de révéler un

éveil des bouddhas solitaires, ils disparaissent dans le poil levé entre ses sourcils. S'il a l'intention de révéler un éveil complet et parfait, ils disparaissent dans sa protubérance crânienne.

དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོ་འི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱར་ནས།

Donc, ces rayons de lumière font le tour du trichiliocosme (lit. le monde de l'étendue du grand millier des trois mille) et

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་། ^{<«གཡུང་»འབྱངས།>} སྟེ།

ils reviennent vers (lit. suivent) le Bienheureux et

གཤམ་ཏི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདས་པའི་ ^{<«གཡུང་»+དུ། «པོ་»+དུས།>} ལས་ལུང་སྟོན་ ^{<«གཡུང་»«པོ་»སྟོན།>} པར་བཞེད་ན་ནི་

si le Bienheureux a l'intention de révéler des actions passées,

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱམ་ལོགས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent par l'arrière du Bienheureux.

མ་འོངས་པའི་ལས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler des actions futures,

མདུན་ལོགས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent par l'avant.

སེམས་ཅན་དབྱལ་བར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ ^{<«གཡུང་»-ནི།>} ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance dans les enfers,

ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent dans les plantes des pieds.

དུད་འགོར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les animaux,

ཞབས་ཀྱི་རྩྭ་པར་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent dans les talons.

ཡི་དགས་སུ་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les esprits affamés,

ཞབས་ཀྱི་མཐེ་ ^{<«གཡུང་»ཐེ།>} བོར་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent dans le gros orteil.

མིར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les humains,

དུས་མོ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent dans les deux genoux.

སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel établi par la force,

ཕུག་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་ ^{<«མི་»-བར།>} འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent dans la paume de la main gauche.

འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel,

ཕུག་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent dans la paume de la main droite.

ལྷར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les dieux,

ལྷེ་བར་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent dans le nombril.

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil des auditeurs,

ཞལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ils disparaissent dans la bouche.

རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil des bouddhas solitaires,

ils disparaissent dans l'usnīsa.

comme le fait le soleil qui brille. »

Veillez donc l'exposer à ceux qui boivent toutes vos paroles./

les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition. De ce fait,

འཛུམ་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་གད་ལགས་
quelle est la cause de votre sourire ?
རྒྱ་གད་ལགས།
Quelle en sont ses conditions ? »

— Ānanda, il en est ainsi, répondit le Bienheureux. Il en est ainsi. Effectivement, Ānanda, les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition. As-tu vu le brahmane qui a tourné autour du Tathāgata avant de continuer son chemin ?

— Vénérable, je l’ai vu.

བཙུམ་པ་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།
Le Bienheureux dit : «
ཀྱན་དགའ་ <«གཡང་»«ལི་»«ཤེས་»«ལོ་»«རྣམ་»«ཙུང་»«ལོ་»«ལོ་»—ཤི།> བོ་
Ānanda,
དེ་ནི་ <«གཡང་»«ལི་»«ཤེས་»«ལོ་»«རྣམ་»«ཙུང་»«ལོ་»«ལོ་»—ཤི།> དེ་བཞིན་ནོ། །
c’est comme ceci.
དེ་ནི་ <«གཡང་»བར་མས།> དེ་བཞིན་ཏེ།
C’est comme ceci. De plus,
ཀྱན་དགའ་བོ་
Ānanda,
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་པར་འཛུམ་པ་མི་མཛད་དོ། །
les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne
montrent pas leur sourire sans cause et sans condition.
ཀྱན་དགའ་བོ་
Ānanda,
ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་གད་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟོར་བ་བྱས་ཏེ་སོང་བ་མཐོང་ངམ། <17.#> །
as-tu vu le brahmane qui a tourné autour du Tathāgata et qui est
parti ? »
བཙུན་པ་
« Vénérable,
མཐོང་ལགས་སོ། །
je l’ai vu. »

— Ānanda, continua le Bienheureux, grâce à cette racine vertueuse, ce brahmane ne tombera pas dans les mondes inférieurs pendant treize éons. De plus, bien qu’il continuera d’errer dans le cycle des existences, il ne cessera de naître parmi les hommes et les dieux. Finalement, il naîtra en tant qu’homme, se retirera du monde, puis, sans instructeur ni instruction, il intégrera les trente-sept éléments qui dirigent vers l’éveil. Ainsi, il manifestera l’éveil des bouddhas solitaires et sera connu comme Qui-Circumambule le bouddha solitaire. Voici ce qu’il tirera à long terme de ses offrandes. »

ཀྱན་དགའ་བོ་
« Ānanda,
བྲམ་ཟེ་འདི་ནི་དག་གའི་རྩ་བ་འདིས་བསྐྱལ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
ce brahmane, grâce à cette racine vertueuse, ne tombera pas dans les

conditions contraires pendant treize éons et

བསྐྱལ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྷ་རྣམས་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ <«གཡང་» «པེ་» «ཚངས་སྦྱར།» «ལི་» «འཚམས་སྦྱར།» «སྒར་» «མཚམས་སྦྱོར།»> ཞིང་།

pendant treize éons, il passera la lisière [de sa prochaine vie]
parmi les dieux et les hommes et

འཁོར་བར་གྱུར་ནས་

il tournera [dans ces naissances], puis

སྲིད་པ་ཐ་མ་དང་གནས་ཐ་མ་ལ་མིར་སྦྱེ་བ་ཐོབ་སྟེ་

il obtiendra une naissance humaine lors de sa dernière existence et
dans le dernier endroit [qu'il connaîtra] et

རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ <«གཡང་» «ལི་» «པེ་» «སྒར་» «ཙོ་» «ལྷ་རྣ།»> ལ།

il se retirera du monde et

དེས་སློབ་དཔོན་མེད་པ་དང་མན་དག་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲུན་པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ <«གཡང་» «པེ་» «ལི་» «བུ།»> ཅུ་བདུན་མའོན་དུ་བྱས་ནས་

sans instructeur et sans instructions, il intégrera les trente-sept
éléments qui correspondent à la direction de l'éveil et

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་མའོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

il manifestera l'état de l'éveil des bouddhas solitaires et

རང་སངས་རྒྱས་སྟོར་ <«ཞོལ་» «བསྟོན།»> བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

il deviendra le bouddha solitaire Qui-Circumambule.

དེའི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ <«གཡང་» «པེ་» «ལི་» «རྟེ་»> ཉི་དེ་ཡིན་ནོ། །

Ceci est ce qu'il a obtenu de la générosité.